

י. אפאטאשו

פונדקא רבי'התא

ISBN: ISBN:0-657-14947-0

Barcode/EAN: 9780657149475

Old Call #: 5649

מס' 13
פיקל 11
פ.ל.א.ד.פ.



PUNDKO RETIVTO

Joseph Opatoshu

*Permanent preservation of this book was made possible
by Alan and Ellen Rosenfield
In memory of Our parents, The Rosenfields & Nissmans
and Our Grandparents, The Israels & Blumsteins,
to Whom Yiddish was Their Way of Life.*



NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG



MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Lief D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center



The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

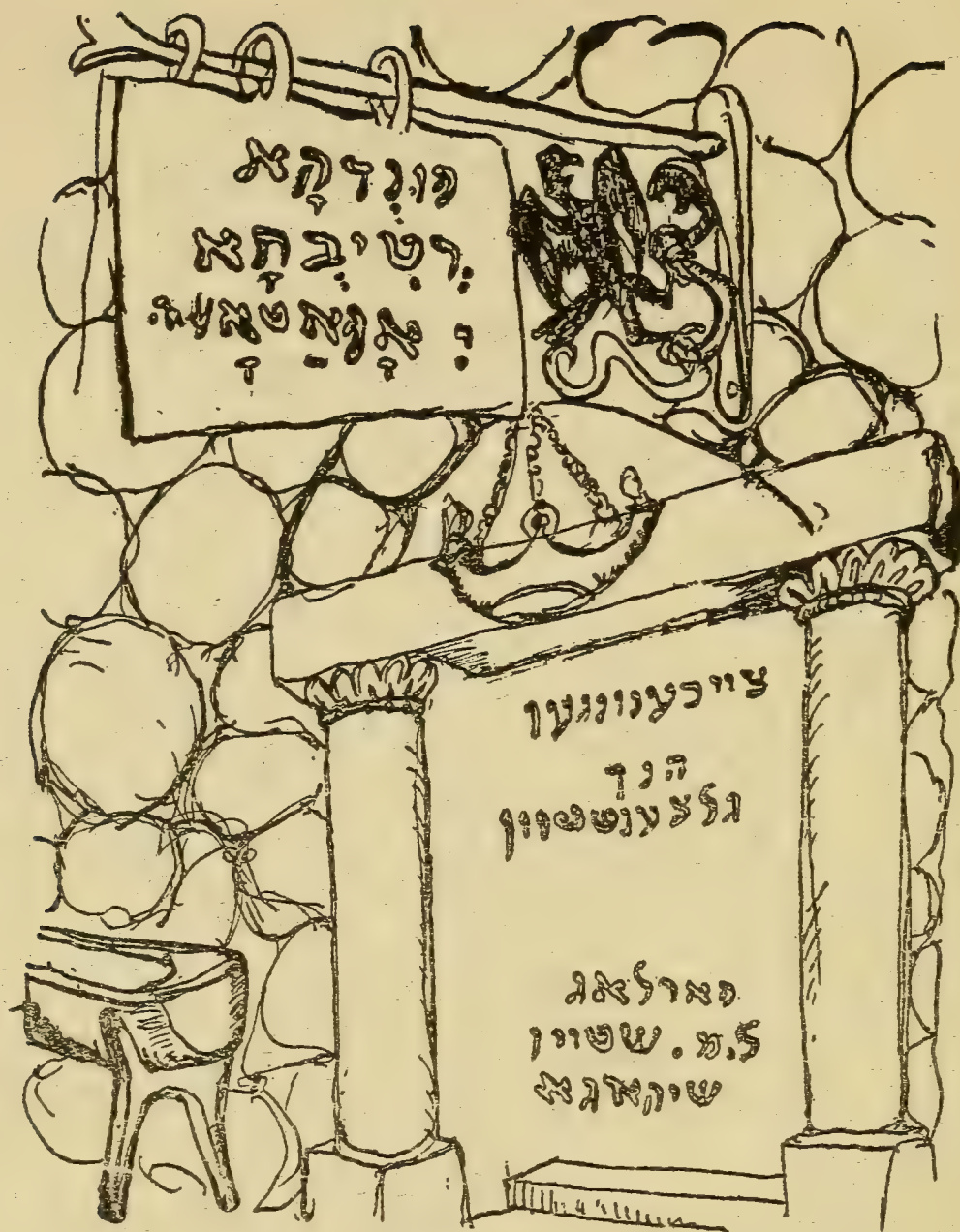
If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x101, or by email at cmadsen@bikher.org.

י. אפאטאשו

פונדקא רטיבא

Copyright 1933, by
I. Opatoshu, Bronx, N. Y.
Printed in U. S. A.

ארויסגעגעבן אין צוויי הונדערט עקזעמפלארן
אין פארלאג ל. מ. שטיין, שיקאגא, איילד.
אין יאר ניינצען הונדערט דריי און דרייסיק



פונדקא
רטיבא
מאטאעא

צירענווער
הנד
גלצענשטון

פארלאג
ס.מ. שטון
שיווארגא

מיט דער נאכט איז דאס „גרינע-גאסטהויז“, וואס
האט זיך געפונען פיר שעה גאנג פונ'ם קיסרישן פארט,
געווארן איבערגעפאקט. מען איז אנגעקומען אויף אייז-
לעז, אויף קעמלעז, אויף פערד. פוסגייערס האבן אראפ-
געווארפן פון די קעפ לאנגלעז וואסער, זעקלעך ניס, גע-
בראטענע זאנגען. זיי האבן פארשטעקט אין גארטל די
פארבויגענע פאלעס פון די לאנגע, ברייטע מאנטלעז און
גענומען רייניקן די פארשטויבטע שיד און סאנדאלן.

פאר דער אכסניא, וואו א שמאלער שטיינערנער
בארג-ארויף האט זיך געקנופט מיט א בארג-אראפ, איז
אנגעריטן א קעמל, וואס האט געשלעפט פון בידע זייטן
הארב צוויי געפלאכטענע, פיר-אויערדיגע קאשן. איז
אייז קאש האט דער סוחר געפירט זיין ווייב מיט די קינד
דער און איז צווייטן זיין מסחר — זעקלעך שמעקעדיקע
בשמים.

די מורא פאר רויבער, פאר מערדער, פאר פיראטן,
איז אנגעקומען מיט דער נאכט. און אז ס'איז געווארן
פינסטער, האבן די אונטערווענלייט אראפגעדרייט פון
די שמאלע שמעגלעך, פארלאזט די מדבר און גענומען
ציען צו די גאסטהייזער, וואו מען האט געקענט אי-
בערבייסן און דורכשלאפן בשלום א נאכט.

א זקן, א פוסגייער, האט געהויבן אין דער פינס-
טער זיין אויסגעהוילטן שטעקן, וואו נים זענען געווען
אנגעשאטן. ער האט געקלאפט מיטן שטעקן, געקלימ-
פערט מיט די נים, געוואלט דערמיט פאריאגן מזיקים און
בייזע רוחות, וואס זיצן אין יעדן שטיין, אין יעדן בוים,
קענען אראפפירן פון וועג.

דער זקן האט זיך געאיילט צו די פייערלעך, וואס
האבן אויפגעטיקט אין דער פינסטערניש. ער האט גע-
בעטן גאט ס'זאל כאטש זיין דאס „גרינע-גאסטטהויז“ —
די איינציקע אידישע אכסניא, וואס האט זיך געפונען אין
דער גוי'אישער געגנט פון קיסריה.

אן אייזל האט זיך צעהירושעט. א צווייטער האט
אים געענטפערט און אין דער נאכט האט דאס געשריי
זיך געצויגן לאנג און אומעטיק.

דער זקן האט זיך אפגעשטעלט. ער האט א הייב-
געטאן זיין שטעקן, וואו פון איין זייט קאפשטיק איז גע-
ווען צוגעשלאגן א מזוזה, און אין דער אנדערער זייט,
וואס האט זיך קונציק געעפנט, זענען געלעגן פערל און
אידלגעשטיין. ער האט א קוש-געטאן די מזוזה איין
מאל, צוויי מאל, דריי מאל, און זיך געפרעגט ביי איר:
— זאל איר אריינגיין אין דער „פונדקא רטיבתא“,
צי זאל איר ניט אריינגיין?

פון הויף, וואו די חיות זענען געשטאנען אויסגע-
שפאנטע, איז אנגעקומען דער באלעבאס, א פארשוין אין
די יארן. ער איז געווען ברייטער ווי העכער. ס'בא-



וואקסענע פנים חושד און די אויגן, שיקלדיגע, האבן
יעדן געשראקן. מען האט גערעדט, אז פון רויבעריי און
פון זיין יינגסטער ווייב, פון דער שיינער נעמה, האט
ער אנגעקליבן אז עשירות.

אין דער פינסטער האט דער באלעבאס דערקענט
דעם זקן, ר' יצחק סחורה, וואס איז געפארן מיט פערל
פון ירושלים קיין לוד, פון לוד קיין קיסריה און קריס.
דער באלעבאס איז אנטקעגנגעגאנגען דעם אלטן, אים
באגריסט און געגעבן שלום:

— א גוטן אונט, ר' יצחק סחורה! וואס עפעס
צופוס?

— א גוטן אונט, מתיא, א גוטן אונט — האט
דער זקן זיך דערפרייט, וואס ער געפינט זיך צווישן
יידן — כ'האב אנגעטראפן אויף אן אייזל-טרייבער א
טיפש, ווי אלע בבל'ער, האט ער מיר אראפגעלאזט א
האלבע מייל פון דאן, ווייל א שלאנג און א פוקס זענען
אים פארלאפן דעם וועג. און דא איז אזא פינסטערער
נאכט, גיי איד און ציטער כ'זאל ניט בלאנדזשען.

— איר זייט שוין לאנג אין וועג, ר' יצחק? —
האט דער באלעבאס אריינגעלאזט דעם אורח אין הויף
אריין.

— ווען בין איר ניט אין וועג? — האט דער זקן
זיך צוגעזעצט מיט א קרעכץ, געווארט מען זאל אים דער-
לאנגען וואסער — פון קליינערהייט אן האלט איר זיך
אין איין ארומשלעפן, פאר הין, פאר קריס. ניט אומ-

זיסט האָבן מיר מענטשן אַ נאָמען געגעבן "סחורה". יא, מתיא, און וואָס מאַכט עפעס דיין שיין ווייב, די יונג-סטע, נעמ'ן מיין איד. געזונט? און מכה אַ נאָכט-לעגער, מתיא, למען-השם זאָלסט מיר ניט לייגן אין איין חדר מיט דיינע, „אָרחים-פֿרחים“, מיט די שלעפּזעס.

— אונטערוועגנס, ר' יצחק, קען מען ניט זיין איד-בערקלייבעריש — האָט מתיא אים דערלאנגט אַ בעקן-וואַסער אָפּצוואַשן די פיס — ס'איז קיין עין הרע אַן אַנלויה, איבערגעפּאָקט מיט אורחים. מיין אייגן בעט איז שוין אויך פאַרנומען. נאָר ניט געזאָרגט, ר' יצחק, מיר וועלן זיך ווי עס איז אַן עצה געבן, אויסבעטן פאַר איד אַ געלעגער. פאַר אַ שטענדיקן אורח פון „גרינעס-גאַסטעוויז“ האָט מתיא תמיד פּלאַץ!

— און מיט וואָס איבערצוכאַפּן ס'האַרץ איז דאָ? הא, מתיא? — האָט דער אַלטער אריינגעשטעקט זיינע מידע פיס אין וואַסער און איז זיך פאַרגאַנגען פון תענוג — כ'בין טויט-הונגער! —

— איר קריגט ביי מיר פון „כל-טוב“, ר' יצחק — אַ געשמאַקע חתיכה פיש פון טייד גיניסר, רינדערן און שעפּסן פלייש, אַ שטיקל געדעמפּטן ווידער, געבראַטענע עופות און אפילו „פּיסיונין“ (פּאַזאַנען) — האָט מתיא פאַרמאַכט איין פינגער נאָכ'ן צווייטן און אַז ער האָט אויסגערעכנט אַלע מאכלים, האָט ער מיט אַ פינגער אַ קיצעל-געטאַן דעם זקן אונטערן גאַרטל — און אויב ר'

יצחק איז א בעלז אויף א לעבעדיק „הינדל“, קען ער עס
ביי מיר אויך קריגן!

— כ'בין צו-אלט פאר א לעבעדיק „הינדל“ — האט
דער זקן טראפנווייז אריינגעלאכט אין זיין גרויער, קיין-
לעכדיקער בארד און געטראכט בשעת-מעשה, אז דאס
מיינט ער, דער מנוול, זיין אייגן ווייב נעמה'ן.
— א געזונטער מאנצביל איז קיינמאל ניט צו-
אלט — האט מתיא געהאלפן אפוווישן דעם זקן די נאסע
פֿיס.

ר' יצחק, אז אפגעפרישטער, האט פעסט געהאלטן
זיין שטעקן און איז נאכגעגאנגען דעם באלעבאס.
דאס גאסטרויז, וואס איז געשטאנען צווישן געדיכ-
טע ביימער, האט זיך כמעט ניט ארויסגעזען. עולם האט
זיך געשטופט אין פערערהויז, איז געגאנגען פון מאנצ-
בילשן טייל אין ווייבערשן. קיינער האט ניט געשטערט.
— לאזט דורך, מאכט א וועג! — האט דער בא-
לעבאס זיך דורכגעשטופט צווישן עולם, אריינגעפירט
דעם זקן אין דער אכסניא.

בוימל האט געברענגט אין צוויי ערדענע שיסלען,
קוים באלויכטן ס'גרויסע חדר, וואו די ארימע אורחים
זענען געזעסן ביי דער טיר אויף שטיקלעך פֿעל, אויף
צונויפגעלייגטע פלאכטעס, אויף דעם ליימענעם דיל. טייל
האבן ארויסגעגעסן לינזן פון ערדענע שיסלען, טייל האבן
געהאלטן ברייטלעך, געקניפט שטיקער און געקייט. מען
האט ערגיץ דערטאפט א לאגל פֿרישן וויין. עולם האט
אנגעשעפט פֿולע קו-הערנער, אראפגעשווענקט די שטא-



פיקע מאכלים, וואס זענען געשטאנען אין נרגרת, ניט
געוואלט אראפגיין. פון די ווינקלען האבן ארויסגע-
ברומט שטילע ניגונים.

אויבן-אָן, צווישן די פעסער וויין, צווישן די פאריקע
טעפ, וואס האבן פארשארפט דעם אפעטיט, האבן זיך
געדרייט פארמעגלעכע און רייכע געסט.

משפחה-וויין און חברה-וויין האבן זיי זיך צעזעצט
אויף לאנגע בענק איבער געבראטענע זייטלעך פלייש,
איבער בלעכן פיש, איבער עופות, וואס מען האט נאך
וואס אראפגענומען פון פייער. קרוגן וויין האבן זיך
געשוימט.

אין א ווינקל, אין שאטן, האט א הויכער פארשוין,
א האלב-נאקעטער, אויסגעשפרייט זיין האריגן מאנטל
און אויסגעטאנצט וואס מען האט אים נאך געהייסן.
געצאלט האט מען אים מיט פיש, מיט פלייש און מיט
וויין.

א בארוויסער מאטראס, מיט א טעטואירטן אנקער
אויפן האריגן, אפענעם לייב, האט צעלייגט אויף א באנק
שטיקער קאראל און געווארט ס'זאלן אונטערקומען קונים.
עולם האט זיך ארומגעשטעלט, באטראכט און באטאפט
די סחורה. א יונגערמאן האט זיך א פרעג געטאן:

— ס'וואקסט טאקע אין ים?

— ניין, טייערער, ס'וואקסט אין פעלד — האט דער
מאטראס זיך צעלאכט, א געס-געטאן דעם יונגענמאן פאר
א האנט און געטראכט, אז דא האט ער א קונה — ווער
ווייסט דאס ניט, אז קאראלן וואקסן אין ים?

— אז זיי וואקסן אין ים, טאָ ווי נאָך נעמט מען
זיי פון דאָרט ארויס?

— אַצונדערט האָסטו קלוג געפרעגט — האָט דער
מאַטראַם אַ נעם-געטאָן אַ רויט שטיק קאַראַל און זיך צע-
רעדט — מען נעמט אַ שיף, מען שיט אין איר זאַמד אזוי
לאַנג ביז זי הייבט אָן זינקען. און אז די שיף איז שוין
אויפן דעק פון ים, לאַזט זיך אַראָפּ אַ טויכער מיט די
שטאַרקסטע שטריק. איין עק שטריק פאַרוואַרפט ער
ארום די קאַראַל-ביימער, וואָס וואַקסן דאָרט, און דעם
צווייטן עק בינדט ער צו דער שיף צו. און אז מען
הייבט אָן אויסלאָדן דאָס זאַמד און די שיף נעמט זיך
קריק אויפהייבן, רייסן די שטריק מיט די קאַראַל-ביי-
מער, דעק-אַפּ גאַנצע אוצרות און די שיפער ווערן רייך.

עולם האָט געעפנט מויל און אויערן, אפילו ניט
באַמערקט, ווי די יונגע באַלעבאַסטע אין איר רויטן ווע-
נוס-גאַרטל, וואָס האָט זי געמאַכט יינגער און געשיק-
טער, דרייט זיך צווישן זיי. אירע שוואַרצע פלעכטן,
דורכגענומען מיט זילבערנע און גאלדענע פערדן, האָבן
זיך געשאַרט איבער די בויגיקע אַקסלען, איבער די
שטייפּע, איינגעצויגענע ברוסטן.

זי האָט דערזען ר' יצחק סחור'ה'ן, וואָס פלעגט
פינף-זעקס מאל דורכן יאָר פאַרפאַרן צו איר מיט אַ
מתנה, איבערלאָזן דאָ אַ בייטשל בורשטיגען, דאָ אַ
שנירל קרעלן, דאָ אַ סאַפיר, דאָ אַן עמעראַלד. פון פרייד,

אז ס'ווארט אויף איר א נייע מתנה, האט די באלעבאסטע
א כאפ געטאן א קליינע בייכיקע קרוג צווישן אַרעם און
דער ברוסט און א יונגע מיט ד ר י י שטייפּע ברוסטן
האט זי זיך א שטעל געטאן פאר'ן זקן :

— א גאסט אין דער אכסניה ! וואס מאכט איר,
ר' יצחק ?

— און דו, נעמה, ווערסט אלץ יינגער — האבן די
אויגן ביים זקן זיך צעפינקלט.

א שווארצער פרוש אין א טלית, וואו אלע פיר עקן
זענען געווען פארהעקלט, דער טלית זאל ניט אראפ פון
די אקסלען, איז אויסגעוואקסן צווישן דער באלעבאסטע
און דעם זקן. ער האט זיך כמעט געבייזערט :

— ווי לאנג איז דער שיעור צו ווארטן, באלעבאסט-
טע ? כ'ווארט פון פריער !

— נו, גיב אים, נעמה, גיב אים וואס ער וויל —
האט דער זקן זיך אריינגעמישט — איד קען צוואווארטן.
— וואס וועט איר עסן ? — האט נעמה באטראכט
דעם אַרעמען פרוש און געשמייכלט.

— איד ? — האט דער פרוש זיך א ווייל גע'ישוב'ט
— כ'האב ניט מער ווי צוויי „איסרין" (זעכצן פרוטות).

— צוויי „איסרין" — האט זיך נעמה צעלאכט —
וואס קען איד אייד געבן פאר צוויי „איסרין" ?

— וואס אייער הארץ גלוסט, באלעבאסטע — האט
דער פרוש זיך א וויקל-געטאן אין טלית און זיינע אויס-
געהונגערטע אויגן האבן ארויסגעפינקלט פון די שוואר-



צע ברעמען און פאות — ווי גייט ס'ווערטל : לויט דער
פרומה טאנצט דער טענצער !

— נעמה — האט ר' יצחק זיך א הייב-געטאן, גע-
מאכט פלאץ לעבן זיך — דער פרוש וועט זיין מיין אורח,
וועט מיטהאלטן מיט מיר נאכטמאל. אין א גוטער
חברותא עסט זיך בעסער. נו, טייערע, גיב צוויי קאפ-
הענער און א קריגל מירטנוויין.

— דער מירטנוויין איז אויסגעגאנגען — האט נעמה
געדעקט דעם טיש — כ'האב וויין געקאכט מיט נעגעלעך,
מיט זאפעריין, כ'האב אויך וויין געקאכט מיט אנדערע
געוויירצן, וואס מען רופט ביי אונדז „קונדיטון"-וויין.
— ניט פאר יידן רוימישער וויין, „קונדיטון"-וויין
— האט דער פרוש אראפגענומען דעם טלית און זיך צו-
געזעצט.

— גיב שוין, נעמה, געקאכטן וויין מיט נעגעלעך —
האט ר' יצחק א קלאפ געטאן מיטן שטעקן אין טיש.
א שכן, וואס איז געזעסן איבער א שיסל פלייש,
האט א שפארן צי געטאן פון זיין קרוג, אפגעווישט דעם
וויין פון די וואנסן, פון דער בארד, און זיך אנגערופן :
— ווייסט איר כאטש, אז אונדזער נעמה שטאמט
פון גרויסן יחוס ?

— וו'הייסט ? — האבן אורחים געהויבן די קעפ-
און דער הלל איז פול געווארן מיט שווארצע בערד —
אונזער נעמה ?

— איר ווילט זאגן, אז זי ציט איר סדר-היחוס

אזש פון רחב-הזונה ? — האָט איינער פון גרויס געלעכ-
טער זיך געקרעקט מיטן ביסן.

— וועלן פון נעמה'ן אויך ארויסקומען מלכים —
האָט זיך אַ צווייטער צעלאַכט.

— דו מיינסט נביאים — האָט דער אויסגעהונגער-
טער פרוש געגעסן דעם קאפהאָן מיט ביידע באַסן.

— שטאַמט זי ניט פון יחוס — האָט דער זקן גע-
קייט מיט די צוויי ציין, וואָס זענען אים געבליבן אין
מויל — אָבער שיין איז זי ? פונקט אזא יפת-תואר, ווי
די אַמאַליקע נעמה, תובל-קינ'ס שוועסטער !

— וואָס קומט אָבער ארויס, אַז אונדזער נעמה איז
אן אשת-איש — האָט עמיצער אריינגעוואָרפן.

— מתיא, נעמה, וואָס איז דאָ שויד אשת-איש ? —
האָט אַ צווייטער זיך אָנגערופן — אַ באַלעבאַסטע פון אַ
גאַסטהויז הייסט אין אונדזער געגנט „זונה“, ניט „פונ-
דקית“ — — —

— און אין לוד רופט מען אַ באַלעבאַסטע „ברייטע-
גאַס“ — — —

— און ביי אונדז אין ירושלים — „לאַנגע-גאַס“.
דער פרוש, וואָס האָט די גאַנצע צייט געשוויגן, האָט
מיט אַמאַל אַוועקגערוקט זיין לידיקע שיסל און זיך אי-
בערגעפרעגט :

— וואָס, דער באַלעבאַס פון אונדזער גאַסטהויז
הייסט מתיא און זיין ווייב נעמה ? דאָס דערמאָנט מיר
אַן מיין רבי'ן, וואָס איז געווען ר' מאיר'ס אַ תלמיד. מיין

רבי, ר' מתיא-בן-חרש, האט קיינמאל נישט חתונה געהאט,
 איז געווען א נזיר. זיין גאנץ לעבן איז ער געזעסן איינגע-
 הילט אין טלית און האט עוסק געווען אין די סודות פון
 דער תורה. זיין פנים האט געלויכטן, ווי די זון מיטאג-
 צייט, און אז ר' מתיא האט זיך פארטיפט אין „מעשה-
 מרכבה“, האט ער אויסגעזען ווי א מלאך. דער שטן
 האט נישט געקענט הערן, ווי דער אויבערשטער נעמט זיך
 איבער מיט ר' מתיא'ן. ער האט זיך געשטעלט פארן
 רבנו-של-עולם און געזאגט: „גיב מיר רשות, וועל איך
 אויספרוואו ון מתיא'ן און וועסט זען, אז מען
 טאר קיין בשר-ודם נישט גלייבן.“ האט גאט געזאגט צום
 שטן: „גיי און פרוואו אויס מיין קנעכט.“ איז געגאנגען
 גען דער שטן און האט אראפגעבראכט אויף דער ערד
 נעמה'ן, תובל-קינ'ס שוועסטער, וואס די מלאכי-השרת
 זענען געווען פארליבט אין איר, זענען אויסגעגאנגען נאך
 איר שיינקייט. איז זי אראפגעקומען און האט זיך אוועק-
 געשטעלט פאר ר' מתיא'ן, ווען ער האט עוסק געווען
 אין לערנען. און ווי נאך ער האט דערזען פאר זיך אז
 אשה, האט ער אוועקגעדרייט ס'פנים, נישט געוואלט נהנה
 זיין פון איר שיינקייט. האט זי זיך אויך אויסגעדרייט.
 האט ער א קער-געטאן דעם קאפ רעכטס — זי שטייט
 שוין רעכטס. לינקס — זי שטייט שוין לינקס. און איר
 שיינקייט האט גארנישט געהאט קיין שיעור, געלויכטן ווי
 א יונגע לבנה, וואס גייט נאך אויף. האט זיך ר' מתיא,
 דער גרויסער חסיד, שטארק דערשראקן, מורא געהאט



אריינצופאלן אין א חטא, האָט ער א נעם־געטאָן פון זיין שטענדער א שאַרפן נאָגל און מיט אים זיך אויסגע־שטאָכן ערשט ס'לינקע אויג, דערנאָך ס'רעכטע. אין דער שטן פאַרציטערט געוואָרן פון גרויס פחד. דעמאָלט האָט גאָט געשיקט זיין קנעכט רפאל'ן, ער זאָל אויס־היילן מתיא'ס אויגן. אז רפאל איז געקומען און האָט אנגעקלאַפט אין דער טיר פון בית־המדרש, האָט דער בלינדער מתיא געפרעגט: „ווער איז דאָרט?“ האָט דער מלאך געענטפערט: „איד, רפאל. גאָט האָט מיר גע־שיקט כ'זאָל דיר צוריקגעבן דיין ראי־ה.“ האָט מתיא ניט געוואָלט געהיילט ווערן, און ער האָט געזאָגט: „לאָז מיר צורו, יעצט איז מיר בעסער ווי פריער.“ איז גאָט אליין געקומען מבקר־חולה זיין מתיא'ן, געוואָלט זען, וואָס זיין געטרייער קנעכט מאַכט.

— וואו נעמט מען היינט יענע דורות — האָט איי־נער טיף אָפגעזיפצט, ווען דער פרוש האָט געענדיקט צו דערציילן.

— מיר לעבן דאָך אין יענע דורות — האָט דער פרוש געשמייכלט.

— מיר, זינדיקע, לעבן טאָקע אין דעם צדיק'ס זכות, אין אייער ר' מתיא'ס זכות — האָט דער זקן, ר' יצחק סחורה, וואָס האָט קוים געהאַלטן אָפן זיינע פאָר־שלאָפענע אויגן, מיט ביטול געקוקט אויף דער טונקע־לער אכסניא, אויפ'ן המון און זיך גענומען דרייען און רופן — נעמה, נעמה!

— וואס פארלאנגט איר, ר' יצחק? — איז נעמה
אונטערנעלאפן.

— מיין געלעגער איז געבעט?

— געבעט, געבעט — האט זי אים א נעם-געטאן
פאר א האנט.

— א גוטע נאכט, יידן — האט דער זקן פעסט גע-
האלטן דעם שטעקן און זיך געלאזט מיט דער באלע-
באסטע.

— א גוטע נאכט — האבן די יידן געשמויכלט אין
די בערד אריין.

דער פרוש האט פארווארפן ארום זיך דעם טלית,
זיך א שטעל-געטאן, א הויכער, א שווארצער, און זיינע
פינקלדיקע אויגן האבן געבלאנדזשעט אינ'ם חלל, וואו
ס'פארל איז שוין ניט געוועזן.



L. M. Stein  Publisher

913 West Van Buren Street

Chicago, Illinois

William S. Schwartz
Chicago

